

ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИНДУСТРІЇ

Лідовська В.В.

Науковий керівник – Богдан Н.М., д-р екон. наук, доцент

На сучасному етапі розвитку туристичної індустрії істотне значення має створення й ефективне використання системи інноваційного менеджменту. В умовах жорсткої конкуренції на ринку туристичних послуг довгостроковий успіх компанії нерозривно пов'язаний з її здатністю безперервно впроваджувати інновації. Інноваційна діяльність у туризмі знаходить своє втілення у створенні нових або поліпшенні існуючих турпродуктів, удосконаленні транспортних, готельних та інших послуг, освоєнні нових ринків, упровадженні провідних інформаційних і телекомунікаційних технологій, сучасних форм організаційно-управлінської діяльності, нових підходів до задоволення потреб туристів.

Питаннями інноваційного розвитку підприємств присвячені дослідження багатьох науковців, але, незважаючи на значну кількість наукових праць та розробок, присвячених особливостям застосування інновацій у туризмі, деякі питання досі є невирішеними.

Вихідні положення методології дослідження інноваційної проблематики визначені в роботах багатьох вчених, зокрема О.С. Віханського, В.В. Гончарова, В.Н. Гуніна, С.Д. Ільєнко, Р.А. Фатхутдінова, Ю.В. Яковця та інших. Проблеми теоретичних аспектів формування механізму інноваційного розвитку туристських підприємств в даний час представлені в роботах вітчизняних і зарубіжних фахівців у галузі туризму, таких як А.А. Жуков, Д. Аакер, Н.Д. Закорінена, О.В. Євтушенко, І.Ю. Матюшенко, В.С. Новіков, М.М. Малахов та інших.

Останнім часом були зроблені значні кроки в бік застосування інноваційного менеджменту в туристичній індустрії, але, в умовах динамічного розвитку новітніх технологій недостатня увага приділяється питанням пошуку та впровадження інновацій саме в такій специфічній галузі як туризм.

Розвиток туризму багато в чому залежить від розробки і впровадження інноваційних технологій, спрямованих на вдосконалення обслуговування клієнтів і розширення сервісних туристичних можливостей. Саме своєчасний вихід нового турпродукту на ринок здатний залучити нових клієнтів, збільшити дохід підприємства, загалом підвищити економічну ефективність його діяльності.

Визначення майбутнього прибутку від нового туристичного продукту є завданням інноваційного менеджменту. Інноваційний менедж-

мент представляє собою поєднання різних функцій (таких як маркетинг, планування, організація, розробка, контроль). Основними завданнями інноваційного менеджменту є вивчення стану сфери господарської діяльності та господарських систем, що здійснюють нововведення; вивчення самої специфіки інноваційного процесу.

Отже, застосування інновацій у туристичній сфері спрямоване на формування нового туристичного продукту, надання унікальних туристичних послуг, застосування нових маркетингових підходів, використанні новітніх техніки та ІТ-технологій, що підвищить конкурентоспроможність туристичного продукту на національному та міжнародному ринках, призведе до появи нових видів туризму.

На сьогоднішній день ці технології в основному полягають в комп'ютеризації, глобалізації та переході на електроніку. Електронний бізнес відкриває великі можливості для розвитку будь-якого підприємства. Це нова форма ринкових відносин, заснована на застосуванні новітніх телекомунікаційних технологій та Інтернету. Але головне, що туризм має важливу перевагу перед іншими секторами електронної торгівлі – його споживач отримує турпродукт безпосередньо в місці його виробництва, в туристичному центрі чи на туристичному підприємстві.

Отже, застосування інновацій у туристичній сфері значно підвищує конкурентоспроможність туристичного продукту на національному та міжнародному ринках, призводить до появи нових видів туризму. До того ж, упровадження продуктових, ресурсних, техніко-технологічних, організаційних та маркетингових інновацій у практику вітчизняних підприємств індустрії туризму не тільки дозволяє залучити додатковий туристичний потік, поліпшити економічні показники діяльності туристичних підприємств і підвищити їх конкурентоспроможність як на внутрішньому, так і зовнішньому туристичному ринках, але і забезпечує підвищення якості обслуговування гостей, більш повне задоволення їх потреб з урахуванням специфічних запитів окремих груп споживачів.

СУТНІСТЬ ІНКЛЮЗИВНОГО ТУРИЗМУ

Макаренко С.І.

Науковий керівник – Богдан Н.М., д-р екон. наук, доцент

У системі світового туристського розвитку особливе і значне місце на сьогодні відводиться інклюзивному туризму (туризму для осіб з інвалідністю або з обмеженими можливостями здоров'я), який